

Kommunfullmäktige

2004-09-27

12

Kommunstyrelsen

2004-09-02

15

Kf § 38

Ks § 67

Dnr 719-2004

Medgivande att fastighetsägare utför rengöring/sotning på den egna fastigheten

Från Räddningstjänsten i Överkalix, räddningschef Bernt Holmström har tjänsteskrivelse innehållande riktlinjer angående medgivande att fastighetsägare utför rengöring/sotning på den egna fastigheten inkommit till kommunstyrelsen.

Bilaga 4

Ks 2004-09-02 § 67

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- Att anta ovanstående riktlinjer för att medge rätt till egen rengöring/sotning
- För att kunna medge rätt till egenrengöring/sotning måste den sökande minst ha genomgått av en 4 timmarsutbildning rekommenderad av räddningstjänsten
- Att ge delegation enligt 3 kap 4§ andra stycket lagen mot skydd mot olyckor, till räddningschef Bernt Holmström att hantera och besluta beträffande inkomna dispensärenden om egen rengöring/sotning

Kf 2004-09-27 § 38

Kommunfullmäktige beslutar

- Att anta ovanstående riktlinjer för att medge rätt till egen rengöring/sotning
- För att kunna medge rätt till egenrengöring/sotning måste den sökande minst ha genomgått av en 4 timmarsutbildning rekommenderad av räddningstjänsten
- Att ge delegation enligt 3 kap 4§ andra stycket lagen mot skydd mot olyckor, till räddningschef Bernt Holmström att hantera och besluta beträffande inkomna dispensärenden om egen rengöring/sotning

Protokollsutdrag till

Bernt Holmström – räddningstjänsten

Kommunkansliet

Emr 67 12

(

( )

(

(

Kf 2004-09-27

TJÄNSTESKRIVELSE § 38
2004-08-20

Bilaga 4
1(3)

Bernt Holmström
0926-740 60, 070-535 40 60

Kommunstyrelsen

Medgivande att fastighetsägare utför rengöring/sotning på den egna fastigheten

Sammanfattning

Lagen om skydd mot olyckor (2003:778) och därtill hörande förordning (2003:789) trädde i kraft den 1 januari 2004. Den nya lagen ger kommunen rätt att efter ansökan medge att en fastighetsägare utför rengöring/sotning på den egna fastigheten om detta kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

Ärende

Som följer av 3 kap. 4 § lagen om skydd mot olyckor får kommunen, efter ansökan, medge att en fastighetsägare utför eller låter någon annan utföra sotning på den egna fastigheten om sotningen kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

Denna möjlighet endast omfattar endast sotningsmomentet (rengöringen) medan brandskyddskontrollen även fortsättningsvis ska genomföras av sotaren. Frister för denna kontroll framgår av Räddningsverkets föreskrifter SRVFS 2003:11.

Ett medgivande om att få sota själv kan återkallas om det vid brandskyddskontroll eller tillsyn skulle visa sig att sotningen inte skett på ett sådant sätt att anläggningen är säker från brandskyddssynpunkt.

Ett medgivande ska ha föregåtts av ett aktivt val från den enskilde vilket innebär att denne måste ansöka hos kommunen om att få utföra sotningen själv eller att sotningen utförs av någon annan än den som kommunen utsett. Kommunen kan således inte meddela föreskrifter som innebär att alla

RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Besöksadress Älvgatan 29, Överkalix
bernt.holmstrom@overkalix.se
Tfn 0926-740 60
Fax 0926-777 84

Bernt Holmström

fastighetsägare får sota själv utan beslut måste tas i varje enskilt fall efter ansökan från fastighetsäga

När kommunen ska behandla en ansökan har den att ta ställning till om sotningen kan utföras på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Vid prövningen bör kommunen beakta:

- ✓ anläggningens komplexitet,
- ✓ riskbilden,
- ✓ den enskildes kunskap och förutsättningar för uppgiften.

Kommunen får begära att den som ska utföra sotningen styrker att denne har nödvändig kunskap om rengöring och brandskydd.

När en fastighetsägare ansöker om att själv få utföra sotningen inom den fastighet där denne själv är bosatt bör kommunen ta särskild hänsyn till att fastighetsägaren normalt har viss kunskap om anläggningens konstruktion och funktion samt ett eget intresse av att sotningen sker på ett sätt som ger god brandsäkerhet.

RIKTLINJER FÖR ATT MEDGE RÄTT TILL EGENRENGÖRING/SOTNING

Ansökan

Fastighetsägare som önskar sota själv ska skicka in en ansökan om detta till kommunen. Ansökan ska innehålla följande uppgifter.

Fastighetsbeteckning, fastighetens adress, fastighetsägare, personnummer, vilket rengöringsobjekt som avses, typ av egen utrustning och kompetens vad det gäller rengöring/sotning.

En ansökan ska skickas in för varje fastighet om sökanden har flera fastigheter.

Grunder för beslut till egenrengöring/sotning

Dispens ges enbart till fastighetsägare. Vidare förutsätts att den som ska utföra sotningen är bosatt på fastigheten.

Dispens för att fastighetsägaren ska låta någon annan, utöver honom själv eller den av kommunen utsedda sotningsentreprenören, att utföra rengöring/sotning kommer i nuläget ej att ges.

För att erhålla dispens krävs nödvändiga kunskaper om sotning och brandskydd.

EW 69 M

En brandskyddskontroll bör ske i anslutning till eller närmaste tiden (normalt inom ett år) efter att en dispens utfärdats, vilket fastighetsägaren beställer hos skorstensfejarmästaren.

Övriga rutiner

En kontrolljournal ska finnas där fastighetsägaren ska registrera varje rengörings/sotningstillfälle. Journalen ska vara tillgänglig vid kommande brandskyddskontroller av anläggningen eller på anmodan av kommunen.

Dispensen kan återkallas om det visar sig vid kommande brandskyddskontroller att rengöring/sotning ej sker på ett från brandskyddssynpunkt tillfredsställande sätt. Detta ska tydligt framgå av dispensbeslutet.

Innan dispensen återkallas ska ägaren ges möjlighet att vidta rättelse.

Dispensen upphör automatiskt vid ägarbyte.

Fastighetsägaren skall följa kommunens föreskrifter vilka intervaller rengöring/sotning skall utföras.

Bernt Holmström

Räddningschef

01 08 12

Information till "ansökan om att själv få rengöra – sota"

Allmänt

Enligt "lagen om skydd mot olyckor" (SFS 2003:778), 3 kap. 4§ andra stycket, får kommunen medge att en fastighetsägare utför eller låter annan utföra sotningen på den egna fastigheten. Ett sådant medgivande får endast ges om sotning kan ske på ett från brandskyddspunkt betryggande sätt.

Denna möjlighet omfattar endast sotningsmomentet (rengöringen) medan brandskyddskontrollen även fortsättningsvis ska genomföras av skorstensfejarteknikern. Frister för denna kontroll framgår av Räddningsverkets föreskrifter SRVFS 2003:11. Ett medgivande om att få sota själv kan återkallas om det vid brandskyddskontroll eller tillsyn skulle visa sig att sotningen inte skett på ett sådant sätt att anläggningen är säker från brandskyddssynpunkt.

I propositionen till lagen anförs bl a:

- Ett medgivande av kommunen skall ha föregåtts av ett aktivt val från den enskildes sida. Vid prövningen av om sotningen kan ske på ett betryggande sätt bör kommunen beakta risksituationen, förbränningsanordningens komplexitet och den enskildes kunskap samt förutsättningar för uppgiften. Kommunen skall försäkra sig om att sotningen utförs på ett kompetent och ansvarsfullt sätt.
- Den som vill sota sin egen förbränningsanordning måste skaffa sig nödvändig kunskap om rengöring och om brandskydd.
- Skulle det vid brandskyddskontroll eller vid tillsyn visa sig att rengöringen inte skett på ett betryggande sätt bör kommunen inte vidare medge att den enskilde fastighetsägaren utför sotning.

I Statens Räddningsverks allmänna råd och kommentarer om sotning (SRVFS 2004:5) återges vad ovan nämnts om prövning samt tilläggs:

- Prövningen av ansökan bör omfatta förutsättningarna för att utföra sotning i dess helhet. Här avses bland annat takarbete för sotning av rökkanal i skorsten.

Med ovanstående som grund skall fastighetsägaren:

- Genomgått en kurs/utbildning för den enskilde i sotning (rengöring), drift och skötsel samt eldningsteknik. Ett exempel på sådan utbildning är den som Svenska brandskyddsföreningen tagit fram. Det kan finnas andra bildningsförbund med liknande utbildningar.

Fastighetsägaren rekommenderas också:

- Att kontakta sitt försäkringsbolag i frågan.
- Att i övrigt beakta de krav – förbindelser som redovisas i ansökan.

Bernt Holmström
Räddningschef
Överkalix kommun

ANSÖKAN OM ATT SJÄLV FÅ RENGÖRA (SOTA)

SÖKANDE/FASTIGHETSÄGARE

Efternamn, Förnamn	Personnummer
Adress	Postnummer/ort
Telefonnummer	

Fastighet

Rengöringsobjekt

Fastighetsbeteckning	Fabrikat
Fastighetsadress	Bränsle
Postnummer/ort	

UNDERTECKNAD SÖKANDE/ÄGARE

	JA	NEJ
Har erforderlig kunskap om eldstaden och tillkommande anordningar för att kunna utföra rengöring (kompetensbeskrivning)	☐	☐
Har fysisk förmåga att arbeta på tak	☐	☐
Har erforderliga redskap för rengöring (typ av utrustning)	☐	☐
Förbinder mig att följa rengöringsfrister samt att dokumentera rengöring. Dokumentation skall vid begäran visas upp för kommunen.	☐	☐

UNDERSKRIFT

Ort/Datum	Underskrift
-----------	-------------

(Personuppgifter kommer att behandlas enligt Personuppgiftslagen SFS nr: 1998:204, PuL)

BESLUT

☐ Bifalles med följande villkor:	☐ Avslås (motivering och besvärshänvisning bifogas)
<ul style="list-style-type: none"> • Ändrade förhållande vad det gäller eldningsanläggningen skall anmälas till kommunen. Detta kan t.ex. gälla val av bränsle eller ändrad eldningsfrekvens. Även ändrade förhållanden i övrigt, t.ex. ägarbyte, skall anmälas till kommunen. • Fastighetsägaren skall iaktta de solningsfrister som fastställts av kommunen. • Beslutet gäller tills vidare (alternativt t.o.m .....) • Tillståndet att rengöra/sota själv kan återkallas om det visar sig att rengöringen/sotningen inte utförts på ett från brandskyddssynpunkt tillfredsställande sätt. • Medgivandet upphör automatiskt vid ägarbyte. 	
Överkalix kommun, datum	Underskrift
	Beslutande enligt delegation: Bernt Holmström Räddningschef

Kopia av beslut har meddelats Sotarn i Överkalix, Jörgen Jönsson

Handwritten signature/initials

Förslag till beslut:

att anta ovanstående riktlinjer för att medge rätt till egenrengöring/sotning.

att ge delegation enligt tabell nedan, att hantera och besluta beträffande inkomna dispensärenden om egen rengöring/sotning.

<u>Lagrum</u>	<u>Delegation</u>	<u>Delegation till</u>
3kap 4§ andra stycket lagen om skydd mot olyckor	Dispensärende	Räddningschef Bernt Holmström

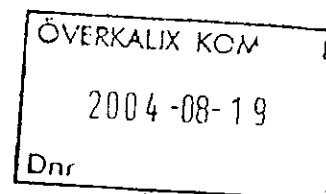
ÖVERKALIX KOMMUN
Räddningstjänsten

Bernt Holmström
Räddningschef

EW 68 M

2004-08-18

Till Kommunfullmäktige/Kommunstyrelsen

Angående förslag till riktlinjer för att medge en fastighetsägare rätt till egenrengöring/sotning inom den egna fastigheten.

Jag har tagit del av förslaget till riktlinjer och vill fästa nämndens uppmärksamhet på nedanstående delar av förslaget.

Under rubriken grunder för beslut till egenrengöring/sotning anges i tredje stycket att den sökande antingen måste uppvisa ett utbildningsbevis från en av kommunen godkänd utbildning eller på annat sätt verifiera sina kunskaper. Som exempel på godkänd utbildning nämns den som utvecklats av Svenska Brandskyddsföreningen (SBF). Vidare framgår att kunskap kan inhämtas på annat sätt som särskilt kan prövas.

Grunden för ett medgivande är att egenrengöringen/sotningen kan ske på ett betryggande sätt. En sökande som uppvisar ett utbildningsbevis från ovan nämnda utbildning kan därför, enligt riktlinjerna, anses ha förutsättningar att lösa uppgiften tillfredställande inom en- eller tvåfamiljshus. Mot detta finns inget att invända.

I de fall en sökande inte kan förete nämnda utbildningsintyg skall kunskapen verifieras på annat sätt. Det är här viktigt att kommunen ställer samma kunskapskrav och att dessa kan verifieras av tredje part, tex genom bevis på genomgången utbildning snarlik den som SBF utvecklat eller genom dokumenterad erfarenhet inom yrkesområdet. Att fastighetsägaren själv intygar att relevanta kunskaper finns är inte godtagbart och innebär enligt min uppfattning att kommunen inte gjort den prövningen av ansökan som lagstiftaren åsyftar (se prop. 2002/03:119 sid 66). Mot denna bakgrund föreslås att förslaget till riktlinjer med tillhörande ansökningsblankett tydliggörs på dessa punkter.

Medgivande att utföra föreskriven sotning på den egna fastigheten.

Villkoren för eventuellt medgivande redovisas i förarbetena till 3 kap 4 § lagen om skydd mot olycksfall (SFS 2003:778). Ett medgivande innebär att fastighetsägaren övertar ansvaret för utförande av den föreskrivna sotningen.

Er 68 M

Ansvar för sotningen ligger dock fortfarande kvar på kommunen. Ett medgivande måste föregås av en prövning bland annat av ägarens kunskap och förutsättningar för uppgiften. Ett medgivande enbart på sökandens egna uppgifter och utan reell prövning uppfyller inte lagstiftarens krav på ansvar för beslut och kan efter en brand, som också kan innehålla personskada, medföra ett regresskrav från försäkringsgivare mot kommunen.

För medgivande till fastighetsägare att själv få utföra föreskriven sotning skall kraven enligt förarbetena till lagrummet uppfyllas. I propositionen (2002/03:119 sid 66) sägs bland annat:

"Vid prövning av om att sotning kan ske på ett betryggande sätt bör kommunen beakta risksituationen, förbränningsanordningens komplexitet och den enskildes kunskap samt förutsättningarna för uppgiften. Kommunen skall försäkra sig om att sotning utförs på ett kompetent och ansvarsfullt sätt. Den som vill sota sin egen förbränningsanordning måste skaffa sig nödvändig kunskap om rengörning och om brandskydd. Det bör åligga kommunen och den centrala myndigheten på området, Statens räddningsverk, att ha ansvar för information och utbildningsmateriel som riktas till den enskilde om rengöringsbehov och tekniker, eldningsteknik, brandrisker m.m."

Kommunens avsikt att bevilja ansökningar om egensotning enbart på sökandens egna uppgifter och utan krav på något kunskapsbevis för uppgiften uppfyller inte lagstiftarens krav på ansvar för beslutet.

Sökanden skall dokumentera att han har erforderlig kunskap för uppgiften. Detta kan ske exempelvis genom att han företer ett bevis över genomgången kurs. Sådan kurs anordnas under medverkan av Svenska brandförsvärsföreningen eller annan kursarrangör och med motsvarande kursinnehåll.

Min tolkning av lagtexten är att kommunen skall försäkra sig om att den sökande har den kunskap och förutsättning att kunna utföra egensotning, upptäcka fel och brister, så att inte brandskyddet försämras.

Min tolkning av den framtagna ansökningsblanketten som BD-län lagt fram är följande: Fastighetsägaren försäkrar kommunen om sin kompetens och kunskap utan att behöva framlägga dokumentation om sina kunskaper om rengörningen och brandskyddet, som lagtexten kräver.

Jag och samtliga brandchefer har fått Svenska brandföreningens framtagna utbildning på ca 4 timmar framställda för oss. Jag men min erfarenhet av detta ansvarsfulla arbete angående brandskydd och säkerhet i samband med eldning tycker att utbildningen fick med allt en fastighetsägare behöver för att kunna utföra egensotning på ett betryggande sätt och utan att äventyra brandskyddet. Har kommunen ställt detta som krav att genomgå denna eller annan likvärdig utbildning så har man behandlat den sökandes ärende aktivt och kommer att klara sig vid en eventuell tvist om olyckan skulle vara framme. Denna utbildning har ställts som krav i Väster Norrland län bland annat så det förvånar mig att handläggarna ej kräver en utredning för den enskilde fastighetsägaren då eldning här i Norra Norrland sker unader längre tid och i större omfattning än i övriga Sverige.

Ean 08/12

Jag vill att ni betraktar lagtext och förslagen noga innan beslut.

Arbetet angående handläggningen av nya frister har utformats på ett klart och tillfredställande sätt.

Skorstensfejarmästare Jörgen Jönsson

Ev-68 M

